

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.1.34.2017.JG

Warszawa, 06 października 2017 r.

**Pani
Anna Brzezińska
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Legionowie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543, z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 5 – 8 września 2017 roku kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Ośrodku Pomocy Społecznej w Legionowie.

Przedmiotem kontroli było świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2016 roku do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 8.09.2017 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W 2016 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Ośrodku Pomocy Społecznej w Legionowie były świadczone dla 20 osób, z tego 9 chorych psychicznie, 4 niepełnosprawnych intelektualnie oraz 7 z autyzmem. Świadczeniem objęto 11 osób dorosłych i 9 dzieci. Średnia miesięczna liczba wykonanych usług w 2016 roku wynosiła 10,3 godziny na jedną osobę przy stosowanych stawkach godzinowych 15,30 zł; 26,30 zł; 60,00 zł; 75,00 zł. Plan budżetu w Rozdziale 85228 kształtował się na poziomie 67 284 zł i został wykonany w kwocie 66 501,24 zł.

W pierwszym półroczu 2017 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi były świadczone dla 10 osób, z tego 2 chorych psychicznie, 1 niepełnosprawnej intelektualnie oraz 7 z autyzmem. Średnia miesięczna liczba wykonanych usług wyniosła 8,7 godziny na jedną osobę przy stawkach godzinowych 23,50 zł; 60,00 zł; 75,00 zł. Aktualny plan budżetu w Rozdziale 85228 wynosi 68 500 zł, z czego do realizacji w I półroczu 2017 r. przekazano 18 300 zł.

W okresie objętym kontrolą specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Ośrodku Pomocy Społecznej w Legionowie były świadczone przez 8 realizatorów z tego 6 osób fizycznych (1 umowa o pracę oraz 5 umów cywilnoprawnych) i 2 podmioty gospodarcze, z którymi Ośrodek zawarł umowę o realizację zadania z zakresu pomocy społecznej. Analiza dokumentów dotyczących kwalifikacji i doświadczenia zawodowego tych osób potwierdziła wykształcenie i staż pracy zgodny z § 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598, z późn. zm.).

W czasie kontroli analizie poddano dokumentację indywidualną 10 osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych w okresie od 1 stycznia 2016 roku do dnia kontroli.

Stwierdzono pełne udokumentowanie zasadności przyznawania specjalistycznych usług opiekuńczych dla wszystkich osób objętych badaniem, przeprowadzanie postępowań kwalifikacyjnych wraz ze zgromadzeniem dokumentów wskazanych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej oraz wydawanie decyzji administracyjnych w tej sprawie. Decyzje zawierały potwierdzenie ich odbioru, co jest zgodne z zapisami art. 39 i art. 46 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego. Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych odbywała się w oparciu o indywidualne plany terapeutyczne oraz ich ewaluacje.

W ramach prowadzonego nadzoru nad realizacją zadania Ośrodek stosował dla osób dorosłych (dołączane do akt sprawy) kwartalne podsumowania i ocenę efektów wykonywanych usług, a w przypadku dzieci realizatorzy prowadzili dzienniki bieżącej działalności w formie osobnych zeszytów.

W trakcie kontroli ustalono, że w badanym okresie prawidłowo stosowano § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia, a wyliczana odpłatność wynosiła od 3% do 100% za wyjątkiem przypadków, gdy dochód klienta wynosił mniej niż 634 zł. i w związku z tym świadczenie było bezpłatne (zgodnie § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia). Ponadto stwierdzono, że zgodnie z § 4 ust. 7 rozporządzenia odpłatność nie była pobierana jeśli jej wyliczona wysokość była niższa od kwoty określonej w art. 38 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Jedną osobę zwolniono całkowicie z odpłatności ze względu na osobistą sytuację.

Analiza realizacji zadania wykazała następujące nieprawidłowości:

1. 13 spośród 22 poddanych analizie decyzji zostało wydanych z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 35 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.
2. W 12 skontrolowanych decyzjach przyznanie pomocy odbywało się przed datą wydania decyzji, co narusza art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.
3. W 3 przypadkach środowiskowe wywiady aktualizacyjne przeprowadzone zostały w terminie powyżej 6 miesięcy od dnia ostatniego wywiadu, natomiast w 1 przypadku takiego wywiadu nie przeprowadzono, co jest niezgodne z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.
4. Kwestionariusze wywiadów środowiskowych były prowadzone w sposób chaotyczny, z dużą ilością dopisków pod różnymi datami. Do zakończonych wywiadów dopisywano kolejne formy pomocy wnioskowane przez klientów w innych terminach, co narusza art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.
5. 23 na 33 skontrolowane kwestionariusze wywiadów środowiskowych nie zawierały zapisów dotyczących pracy socjalnej, a zgodnie z art.17 ust. 1 pkt 10 ustawy o pomocy społecznej praca socjalna jako samodzielne świadczenie niepieniężne lub wsparcie innym formom pomocy jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym oraz jednym z podstawowych obowiązków pracownika socjalnego - art. 119 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.
6. Ośrodek nie spełnia ustawowego wymogu zatrudnienia wskazanego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, tj. jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców lub 50 środowisk na 1 pracownika socjalnego bowiem na dzień kontroli na jeden etat pracownika socjalnego przypadało około 2 925 mieszkańców Gminy Legionowo oraz średnio 66 środowisk objętych pomocą.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiada Pani jako Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Prezydent Legionowa.

W związku z powyższym zwracam się do Pani o **realizację następujących zaleceń pokontrolnych:**

1. Każdorazowo wydawać decyzje administracyjne w terminach zgodnych z art. 35 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.
2. Przestrzegać w wydawanych decyzjach przepis art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.
3. Przeprowadzać aktualizację wywiadów środowiskowych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

4. Prowadzić postępowanie i wydawać decyzje administracyjne zgodnie z art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Prawidłowo i starannie wypełniać kwestionariusze wywiadów środowiskowych.
5. Prowadzić i dokumentować pracę socjalną zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 10 ustawy o pomocy społecznej.
6. Podjąć działania w celu zapewnienia ustawowego wymogu zatrudnienia wskazanego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769) jednostka organizacyjna pomocy społecznej lub kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie zgłoszenia lub nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę Mazowieckiego należy **w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego**, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.*

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Wioletta Kucharska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Roman Smogorzewski
Prezydent Legionowa